

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ

Του Καθηγητού Κωνστ. Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

και της Δρος Βασ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ

Η διεθνής πρακτική έχει καταδείξει, ότι η επιδίωξη της ανάπτυξης και της εν συνεχεία «κατάκτησής της», αποτελεί πρώτιστο μέλημα όλων των Κυβερνήσεων, οι οποίες επι-
στρατεύουν προς τούτο ανεξαρτήτως ιδεολογιών και εποχών σειρά στρατηγικών, πολι-
τικών, μέσων, εργαλείων κ.ά.

Ενίοτε η επιδίωξη επίτευξης της ανάπτυξης δεν περιορίζεται εντός εθνικών συνόρων
μόνον, αλλ' εκτείνεται και εκτός αυτών για σειρά ποικίλων λόγων, όπως π.χ. τυχόν διε-
θνείς υποχρεώσεις, πρόσφορο έδαφος άντλησης μεγάλων κερδών, αδήριτη συγκυρία, ά-
σκηση Οικονομικής Διπλωματίας¹ κ.ά.

Μεταξύ των «εργαλείων» της τελευταίας περιλαμβάνονται, πέραν των άλλων, και οι
ιδιωτικές² παραγωγικές επενδύσεις, περί της σημασίας των οποίων γίνεται εν συνεχεία
λόγος, τόσο για την Χώρα καταγωγής τους, όσο και για την Χώρα υποδοχής τους.

Όσα αναφέρονται εν συνεχεία περί ιδιωτικών παραγωγικών άμεσων επενδύσεων
προερχόμενων εξ Ελλάδος και κατευθυνόμενων προς τις Χώρες των Βαλκανίων, τελούν
υπό το κράτος σειράς ετερόκλητων παραδοχών, οι οποίες όμως πλειστάκις συναντώνται,
τέμνονται, αλληλοαναιρούνται ή συμβαδίζουν.

Εκ των διαθεσίμων στοιχείων και της τρέχουσας πρακτικής προκύπτει, ότι σε σχέση
με την Ελλάδα, πέραν των οίων δήποτε ενδογενών παραγόντων, οι οποίοι οριοθετούν
την υπ' αυτής άσκηση Οικονομικής Διπλωματίας, υπάρχουν και εξωγενείς παράγοντες

Ο Κωνστ. Γ.Ε. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ είναι Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινών, κα-
πολιτ. Επιστημών, του Πανεπιστημίου Αθηνών (Επισκ.), Ex Ch. L., U.L.B., Bruxelles, Ex Int.
I.I.A.P., Paris.

Η Βασ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ είναι Δρ του Παντείου Πανεπιστημίου Κοιν. και Πολιτ. Επιστημών, Έντε-
ταλμένη Διδασκαλίας στο Μεταπ. Πρόγραμμα Σπουδών του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου Αθηνών.

1. Βλ. και Πρακτικά Βουλής: Συνεδρίαση ΡΑ' της 13ης Μαρτίου 2002.

2. Εκ των προσφάτων προσεγγίσεων επί εθνικού, διακρατικού και παγκοσμίου επιπέδου και Διε-
θνών Οργανισμών βλ.: Κωνστ. Γ.Ε. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Θεσμικό πλαίσιο περιφερειακής ανάπτυξης
Τόμοι Α', Β', Γ', Δ', Ε' έκδ. Αθήναι, 2004. Β. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: Το νομικό καθεστώς προστασίας ξένων κε-
φαλαίων και επενδύσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στην Ελλάδα. Αθήναι, 1996.

οι οποίοι επηρεάζουν σε μικρό ή μεγάλο βαθμό, και ανεξαρτήτως των προθέσεων δυνατότητές της και τις επιλογές της περί το εν γένει πράττειν εκτός των συνόρων.

Υπ' αυτήν την έννοια δεν πρέπει να αγνοείται το γεγονός, ότι ισχυρά κέντρα, θ (π.χ. Ο.Η.Ε.) ή μη θεσμικά, (π.χ. Μεγάλες Χώρες, Πολυεθνικές Επιχειρήσεις), Ου κές Ενώσεις (π.χ. Ευρωπαϊκή Ένωση), Στρατιωτικοί Οργανισμοί (π.χ. Ν.Α.Τ.Ο.) θνής Συγκυρία (π.χ. πρόσφατα πολεμικά γεγονότα, ισοτιμίες νομισμάτων, τιμή πε ου), διαμορφώνουν τις προϋποθέσεις, εάν όχι και την δυνατότητα, μίας Χώρας, Ελλάδα, να επιχειρεί αυτή η ίδια, (ή να διευκολύνει υπηκόους της προς τούτο), βάσεις, διεισδύσεις ή αποβάσεις οικονομικού χαρακτήρος σε όμορφες ή μη Χώρες.

Η γνώση επομένως της φύσης αυτών των εξωγενών παραγόντων κρίνεται λει κή και αναγκαία, και εξ άλλης πλευράς, συνιστά *condicio sine qua non* του όλου ε ματος.

Η ανά χειράς εργασία, Μέρος Α', περιλαμβάνει πλην του παρόντος κείμενου γωγική προσέγγιση, 4 Κεφάλαια και Επίλογο.

Στην Εισαγωγική προσέγγιση περιλαμβάνεται μία παράγραφος υπό τον υ Παγκόσμιος κέλυφος και οικονομικές δραστηριότητες: παραδοχές, οράματα κα λάξεις, στην οποία γίνεται λόγος για την «εμπλοκή» ιδίως του Ο.Η.Ε. επί του πε ανάπτυξης με τους λεγόμενους «Στόχους της Χιλιετίας».

Στο Κεφάλαιο Α' υπό τον τίτλο: Η συγκροτημένη συλλογική διάσταση: Το σμιο Οικονομικό Φόρουμ, η Σύνοδος του G7 και το Ε' Κοινωνικό Φόρουμ γίνεται υπό αντίστοιχους υπότιτλους για τις εν λόγω δράσεις κατά την τρέχουσα περιόδ

Στο Κεφάλαιο Β' υπό τον τίτλο: Η προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης πα νται στοιχεία για τις τρέχουσες οικονομικές της πολιτικές υπό την Προεδρία ΒΑ με στόχο την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης, για βλήματα των Παλαιών και Νέων Χωρών Μελών, για την διαμορφούμενη νέα φι περί κρατικών ενισχύσεων και ιδιωτικών επενδύσεων, για τις τάσεις των μικρώ παίων επενδυτών κ.ά.

Στο Κεφάλαιο Γ' υπό τον τίτλο: Η Ελλάδα ως εφελτήριο οικονομικών δρασ των εντός του χώρου των Βαλκανίων περιλαμβάνονται 2 παράγραφοι: Α. Η πα πilogή, ο αντίλογος, τα μέσα. Β. Η πρακτική διάσταση του εγχειρήματος: αποτελ

Στην Α' παράγραφο γίνεται εκτενής λόγος περί του Ελληνικού Σχεδίου Οικ Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων (λόγοι συγκρότησής του, ενστάσεις, διαθέσι κ.ά.).

Στην Β' παράγραφο παρατίθενται τα επί μέρους στοιχεία παρεμβάσεων β Ε.Σ.Ο.Α.Β. για το έτος 2003 κατά Φορέα υλοποίησης, κατά Τομέα βοήθειας, κ βοήθειας, τα ποσά σε ΕΥΡΩ και δολλ. Η.Π.Α. για την Αλβανία, την Βοσνία-Ερ

3. Είχε ολοκληρωθεί η σύνταξη του παρόντος, όταν ο αρμόδιος Υφυπουργός Εξωτερικ νωσε την πρόθεση της Ελληνικής Κυβέρνησης, να εκδώσει δύο Προεδρικά Διατάγματα με στοχεύουσες στην διευκόλυνση της άσκησης Οικονομικής Διπλωματίας υπό της Πολιείας γασία με τους Επιχειρηματίες.

Υπό έποψη γεωγραφικού προσανατολισμού των νέων δράσεων προτάσσονται οι πε Βαλκανίων, των Μεσογειακών Χωρών, της Ρωσίας, της Κίνας, της Τουρκίας κ.ά.

Στον σχεδιασμό των νέων δράσεων «θα εμπλακούν», υπό διάφορες μορφές, ο Σύνδεσμ κών Βιομηχανιών, ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος, τα Επιμελητήρια κ.ά.

την Βουλγαρία, την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (Π.Γ.Δ.Μ.), την Σερβία-Μαυροβούνιο και την Ρουμανία.

Η αναλυτική παράθεση των στοιχείων οφείλεται στην ανάγκη να σκιαγραφηθεί αναλυτικώς η κατάσταση των Χωρών υποδοχής των ελληνικών ιδιωτικών επενδύσεων μέσω των αναγκών, τις οποίες οι ίδιες κρίνουν «κατεπείγον» να καλύψουν. Οι «ανάγκες» αυτές εξ άλλης πλευράς, ίσως συνιστούν και επενδυτικές ευκαιρίες (ή και κινδύνους) για εξ Ελλάδος ορμώμενους Επιχειρηματίες.

Σημειώνεται, ότι ένας άλλος λόγος παράθεσης αυτών των στοιχείων είναι και η αξιοπιστία τους, δεδομένου ότι προέρχονται εκ του Ελληνικού Υπουργείου των Εξωτερικών.

Στο Κεφάλαιο Δ' υπό τον τίτλο: Η Ελλάδα ως εφελτήριο επενδυτικών δραστηριοτήτων σε Χώρες των Βαλκανίων περιλαμβάνονται 4 παράγραφοι: Α. Παραδοχές, ευκαιρίες και κίνδυνοι. Β. Η παρούσα κατάσταση: η προσδοκία του κέρδους, η απόρριψη του φόβου, η διακινδύνευση. Γ. Η νομοθετική προσέγγιση: καινοτόμες ρυθμίσεις, ατελείς επιγαμίες και ελπίδες. Δ. Η γοητεία των αριθμών: οι ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις σε Χώρες των Βαλκανίων.

Τέλος, στον Επίλογο παρατίθεται σειρά σκέψεων και προτάσεων.

Εξ άλλου, στο υπό έκδοση Μέρος Β' περιλαμβάνονται οι κατ' ιδίαν ρυθμίσεις, συνταγματικές, νομοθετικές, διοικητικές, επί μέρους οικονομικά στοιχεία, αριθμός θέσεων απασχόλησης κ.ά. της ιδιωτικής ελληνικής και αλλοδαπής επενδυτικής δραστηριότητας στις εν λόγω Χώρες κ.ά.

Οι συντάκτες του ανά χείρας κειμένου εκφράζουν θερμές ευχαριστίες προς όλους Εκείνους, οι οποίοι συνέδραμαν στην συλλογή του υλικού και ιδίως προς τα Στελέχη των Υπουργείων Εξωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών, του Ελληνικού Κέντρου Επενδύσεων, των Επιμελητηρίων, διαφόρων Ιδρυμάτων και προς τους πρότερον ενασχοληθέντες Συγγραφείς, των οποίων γίνεται μνεία, όταν αναφέρονται σχετικές εργασίες τους και χρησιμοποιούνται στοιχεία τους.

Τέλος, οι συντάκτες του ανά χείρας κειμένου, εν πλήρει επιγνώσει των θετικών του ή μη διαστάσεων και προσεγγίσεων, θέλουν να ελπίζουν, ότι συμβάλλουν στην προαγωγή της μελέτης του υπό διαπραγμάτευση θέματος με τα καταγραφόμενα στοιχεία, απόψεις και εκτιμήσεις και αντί άλλης υπόδειξης ή προτροπής προς Έλληνες Επιχειρηματίες, προτιθέμενους να «αποβιβάσουν» επενδυτικώς στις Χώρες των Βαλκανίων, με ό,τι αυτό συνεφέλκεται, επιθυμητό ή μη, παραθέτουν τις απόψεις του Αριστοτέλους⁴ περί των μεταβολών του ανθρωπίνου βίου (άρα και των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων) και του Παλλάδα, Αλεξανδρέως⁵, περί των κινδύνων της ζωής:

Πολλάι γαρ μεταβολαί γίνονται και παντοίαι τύχαι κατά τον βίον, (Αριστοτέλης).

Σκηνή γαρ πας ο βίος και παίγιον: ή μάθε παίζειν, την σπουδήν μεταθείς, ή φέρε τας οδύνας, (Παλλάδας, Αλεξανδρεὺς).

Αθήναι, Ιανουάριος 2005

4. Αριστοτέλης: Έλλην Φιλόσοφος, 384-323 π.Χ. Μετά του Διδασκάλου του Πλάτωνος αποτελεί την φαινή δυνάδα του αρχαίου κόσμου. Εγεννήθη στην μικρή πόλιν Στάγυρος (μετέπειτα τα Στάγυρα), Χαλκιδικής. Διδάσκαλος του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

5. Αποδίδεται στον Παλλάδαν, Ποιητήν επιγραμμάτων, ακμάσαντα στην Αλεξάνδρεια κατά τις αρχές του 5ου μ.Χ. αιώνα. Σώζονται 150 σπουδαία επιγράμματά του.